

Skogsstyrelsen
551 83 Jönköping

REMISSYTTRANDE
Dnr 2011/1839

2013-05-31

Förslag på ändringar av föreskrifter och allmänna råd för kvävegödsling inom 30 § skogsvårdslagen

Sveaskog har fått möjlighet att yttra sig över rubricerat förslag. Nedan redovisas våra synpunkter.

Sammanfattande kommentar

De gällande föreskrifterna och allmänna råden från 2007 går i flera avseenden på tvärs mot uppfattningen hos SLU, vilket varit väl känt under ett par års tid. Att föreskrifterna och de allmänna råden om kvävegödsling nu ses över är därför på tiden.

Samtidigt är det därför anmärkningsvärt att Skogsstyrelsens rubricerade förslag på nya föreskrifter och allmänna råd på flera punkter tydligt avviker från SLUs uppfattning. SLU har i en kunskapssammanställning över kvävegödsling på skogsmark bland annat föreslagit att gödsling med 450 kg kväve/ha och omloppstid ska vara möjlig i hela landet. Trots det föreslår Skogsstyrelsen fortsatt förbud mod gödsling i område 1 och lägre givor i område 2 och 3. Några tydliga skäl till varför SLUs rekommendationer inte följs redovisas inte.

Sveaskog anser att de föreslagna föreskrifterna och allmänna råden bör ändras så att de följer SLUs rekommendation avseende gödselgivans storlek i hela landet.

Områdesindelning och givor

Skogsstyrelsen föreslår en fortsatt indelning av landet i fyra områden där högsta möjliga giva varierar från 0 – 450 kg kväve/ha och omloppstid. SLU ser inget motiv till en fortsatt sådan indelning mot bakgrund av minskad emission av kväve och ny kunskap om kväveretention. Sveaskog finner det anmärkningsvärt att Skogsstyrelsen väljer att bortse från SLUs rekommendation. Om det till exempel handlat om regelverk kring val av plantmaterial i olika klimatzoner, är det svårt att tro att Skogsstyrelsen skulle välja att bortse från rekommendationer från SLU eller Skogforsk. Just dessa institutioner har mycket lång erfarenhet av kvävegödsling på skogsmark. Dels avseende vilka effekter gödslingen har på trädens tillväxt och dels avseende påverkan på vegetationen under det gödslade beståndets omloppstid samt efter genomförd föryngringsavverkning. Har Skogsstyrelsen ytterligare kunskaper om effekterna av kvävegödsling på skogsmark, utöver vad SLU redovisar i sin kunskapssammanställning?

Sveaskog avstyrker förändringen som innebär att marker med högre ståndortsindex än G28 i område 2 inte bör gödglas samt den förändrade skrivningen och definitionen av lavmarker.

Sveaskog tillstyrker i övrigt skrivningen kring vilka marker som inte bör gödglas.

Sveaskog avstyrker skrivningen om att gödsling inte bör ske på hänsynskrävande biotoper. Begreppet hänsynskrävande biotoper är inte tillräckligt väl definierat för att en skarp

avgränsning ska kunna göras av var en hänsynskrävande biotop börjar eller slutar. Sveaskog tillstyrker i övrigt skrivningarna om områden inom vilka gödselmedel inte bör spridas samt skyddsområden till dessa. En tydlig förbättring jämfört med tidigare är förtydligandet om vattendrag och diken som inte är vattenförande året runt.

Övriga synpunkter

Kvävegödsling är positivt av klimatskäl. Sveaskog anser inte att gödslingens klimatpositiva effekt framgår i Skogsstyrelsens förslag.

I underlagsrapporten till de nya föreskrifterna förekommer på olika ställen diskussion om kvävegödslingens försurande påverkan. Till exempel skrivs på sidan 37 under huvudrubriken *Ställningstaganden och inriktning för allmänna råd om kvävegödsling – Begränsning av gödselgivans storlek*: "Kvävegödsling kan orsaka både ökad försurning... ...Det finns därför skäl för att i allmänna råd överväga att begränsa givans storlek."

Den ökade försurning som följer med kvävegödsling beror på att tillväxten ökar, vilket är själva syftet med gödslingen. All tillväxtökning leder till ökad försurning. Det har ingen betydelse om den ökade tillväxten är en följd av lyckade förnyrningsresultat med förädlade plantor av för ståndorten rätt trädslag, eller en följd av gödsling. Det förefaller osannolikt att Skogsstyrelsen skulle lyfta försurningsproblematik om förnyrningsarbetet i svenskt skogsbruk dramatiskt skulle förbättras (vilket vore önskvärt).

Genom koppla ihop gödsling med försurning underblåser Skogsstyrelsen obefogad skepsis mot gödsling på ett sätt som är mycket olyckligt.

Sveaskog Förvaltnings AB (publ)

Anders Almäng
Skogsskötselchef MO Mitt

Herman Sundqvist
Skogschef